Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 27 kwietnia 1933 r. 851.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

M o w a p r e m j e r a T u b e l i s a n a t e m a t K ł a j p e d y i W i l n a ."Rigasche Rundschau" /Nr.94.IV.1933/:25 kwietnia odbył się w Jeziorosach zjazd miejscowego związku tautininków. Na zjeździe tym wygłosił premjer Tubelis mowę polityczną.

Przedewszystkiem premjer zaznaczył, że zaostrzenie się ogólnej sytuacji światowej siłą rzeczy oddziałuje również na Litwę, która stanowi zarówno pod względem kulturalnym, jak też finansowym i gospodarczym część składową organizmu światowego. Naród litewski musi w dalszym ciągu pracować nad wzmocnieniem wewnętrznem i zewnętrznem, by osiągnąć narodową konsolidację. Zadanie narodu litewskiego polega obecnie na tem, by się ochronić przed innymi i by móc utrzymać swą egzystencję. Naród litewski właśnie teraz potrzebuje silnych uświadomionych narodowo przywódców, gdyż sytuacja powszechna nietylko się nie polepszyła lecz nawet uległa pogorszeniu. Obok problemów gospodarczych ujawnił się obecnie jeszcze bardziej niebezpieczny problem. Niebezpieczeństwo to polega na zaostrzeniu się przeciwieństw pomiędzy mocarstwami.

O ile Litwini obecnie mają trudności z obszarem Kłajpedy, trudności te przypisać głównie należy temu, iż Litwini na obszarze Kłajpedy rozporządzają małemi siłami intelektualnemi. Ostateczne zbliżenie /pomyślane w duchu związku/ obszaru Kłajpedy z Litwą dopiero wtedy będzie łatwiejsze, gdy Litwini na obszarze Kłajpedy będą posiadali dostateczną liczbę umysłowych przywódców, którzy będą w stanie opanować wpływy zewnętrzne, występujące w Kłajpedzie.

Liczne symptomy wskazują na to, że Wileńszczyzna staje się Litwie coraz bliższa. Na to, że sprawa wileńska nie jest jeszcze rozwiązana wskazuje okoliczność, że nawet w Polsce w różnych warstwach ludności toczą się na temat wileński dyskusje. Litwa zbliży się do Wilna jeszcze bardziej przez swe gospodarcze, polityczne i kulturalne wzmocnienie wewnętrzne.

Na zakończenie oświadczył premjer Tubelis, że przez powiększenie produktywności rolnictwa i rozwój wszystkich sił twórczych w kraju, przezwycięży się nietylko kryzys gospodarczy lecz osiągnie się również ostateczne zbliżenie obszaru Kłajpedy i odzyskanie Wilna.-

D o k o ł a l i t e w s k o - n i e m i e c k i c h r o k o w a ń h a n d l o w y c h ."Echo" /Nr.109.IV.1933/:W związku z mającemi się wkrótce rozpocząć litewsko-niemieckiemi rokowaniami handlowemi, pismo "Diena" komunikuje, co następuje:

W ostatnich dniach mocno się zwiększył pesymizm ze strony litewskiej odnośnie widoków rokowań niemiecko-litewskich. Przypuszczać należy, że rokowania się zaciągną. Jak słychać, delegaci litewscy, którzy bawili ostatnio w Berlinie w sprawie rokowań, odnieśli wrażenie, że Niemcy nie będą skłonni do ustępstw. Spadający katastrofalny eksport niemiecki pociąga za sobą siłą rzeczy tendencje do zmniejszenia importu. Obszarnicy, którzy weszli obecnie do partji narodowo-socjalistycznej, żądają hermetycznego zamknięcia granic dla produktów rolnych. W związku z tem w kowieńskich sferach ekonomicznych rozlegają się coraz silniej głosy, by eksporterzy i importerzy orjentowali się raczej na kraje zachodnie, gdzie są lepsze perspektywy odnośnie rozwoju eksportu litewskiego.-

R o k o w a n i a w s p r a w i e b e z p o ś r e d n i e j k o m u n i k a c j i m i ę d z y L i t w ą a Ł o t w ą ."Echo"/Nr.109 IV.1933/:Naczelny dyrektor kolei łotewskich Blondek i inż.Marcelis przybyć mają w tych dniach do Kowna, gdzie prowadzić będą rokowania z litewskim zarządem kolei w sprawie bezpośredniej komunikacji między Litwą a Łotwą.

P r ó b y z b l i ż e n i a m i ę d z y F i n l a n d j ą a Ł o t w ą ."Liet.Aid."/Nr.90.IV.1933/:W początkach kwietnia kolejarze fińscy odbyli w Helsingforsie zebranie, na którem przyjęto rezolucję w sprawie założenia związku kolejowców państw bałtyckich. Kolejarze fińscy planują obecnie podróż na Litwę.

P r o t e s t o d d z i a ł u Z w . W y z w . W i l n a w J a n o w i e p r z e c i w k o k o n c e p c j i z w . p a ń s t w b a ł t y c k i c h . "Liet.Aidas" /Nr.87.IV.1933/:Już od 13-tu lat naród litewski walczy o wyzwolenie odwiecznej stolicy litewskiej i oddanie jej w ręce prawowitego gospodarza - Litwy. Cały ten czas zgodnie Litwini pracowali i zwyciężyli. Trybunał Haski uznał słuszność walki litewskiej o Wilno.

Obecnie zaś, gdy konieczną jest niemniejsza jedność narodu, przywódca chrześc.demokracji oraz centr.komitet związku ludowców proponują przystąpienie do takiego związku, którego członkowie Łotysi i Estończycy nietylko nie zachowują neutralności lecz podtrzymują Polaków, którzy pogwałcili umowę suwalską i zagarnęli Wilno.

Litwini wyrażają protest przeciwko takiemu zachowaniu się przywódcy chadecji i centr.komitetu zw.ludowców i wierzą, że do Wilna zajdą temi tylko drogami, któremi kroczył i kroczy litewski rząd narodowy.

Podpisali:prezes oddziału Z.W.W. w Janowie - B.Suruda; prezes plutonu zw.szaulisów w Janowie - D.Valiunas; prezes oddziału zw.narodowców w Janowie - J.Szlapszys; prezes zw.Młodej Litwy w Janowie - p.Staszionis; prezes oddziału zw.nauczycieli im.dr.J.Basanowicza w Janowie - B.Garmus.-

U c i e c z k a Ż y d ó w l i t e w s k i c h z N i e m i e c . "Liet.Žinios" /Nr.89.IV.1933/:Około trzydziestu Żydów - obywateli Litwy posiada w Niemczech majątki, przeważnie domy w Berlinie i Królewcu.

Ponieważ hitlerowcy zamierzają skonfiskować majątki Żydów litewskich, Żydzi ci zawczasu sprzedają swe mienie za bezcen.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Z a ł o ż e n i e p o l s k i e j i ż y d o w s k i e j s e k c y j p r z e z l i t e w s k ą p a r t j ę s o c j a l d e m o k r a t ó w . "Dzień Kowieński/ Nr.89.IV.1933/:Komitet centralny litewskiej partji socjaldemokratycznej uchwalił na ostatniem posiedzeniu wprowadzenie w życie uchwały zjazdu stronnictwa w 1931 r. w sprawie założenia sekcyj mniejszościowych. Jeszcze w r.b. zostaną założone żydowska i polska sekcja partji.-

P r z y j a z d p r o f . V o l d e m a r a s a .Prasa kowieńska /z dn.24.IV.1933/:23 kwietnia przyjechał do Kowna z Paryża prof.Voldemaras. Zamierza on zlikwidować swe sprawy w Litwie, by wyjechać do Stanów Zjednoczonych i stale zamieszkać w Brooklynie.-

B o j k o t e l e k t r o w n i w K o w n i e i n a p r o w i n c j i . Prasa kowieńska /z 24.IV.1933/:23 kwietnia rozpoczęła się w Kownie zapowiedziana akcja bojkotu elektrowni przez ludność.

Do bojkotu przyłączyły się również Preny, Janowo i Godlewo, które zasila w energję elektryczną elektrownia w Pietraszunach.-

"L i e t u v o s A i d a s" o s z k o d l i w o ś c i p a r t y j n i c t w a . "Lietuvos Aidas" /Nr.87.IV.1933/:Partje polityczne działalność swą zazwyczaj usprawiedliwiają tem, że dążą do umożliwienia narodowi swobodnego wypowiedzenia woli.

Swojego czasu w Litwie partje do tego stopnia się rozpanoszyły, że rościły sobie prawo do zmonopolizowania pewnych sfer społeczeństwa. Partje rościły sobie prawo do wyłącznego ich reprezentowania oraz pośredniczenia pomiędzy społeczeństwem a państwem. Podobny stan rzeczy począł zagrażać trwałości państwa.

Partyjnictwo przynosiło również szkodę społeczeństwu, w którem zabijało naturalne uczucia narodowe i państwa. Pomiędzy państwem a jego rodziną - społeczeństwem zawsze winien być zachowany bezpośredni kontakt, wykluczający różnych pośredników i komiwojażerów. Pozatem partyjnictwo przyczynia się do marnotrawienia sił społeczeństwa. Typowym tego przykładem są miasteczka litewskie, posiadające po kilka równoległych uniwersytetów ludowych i organizacyj kulturalnych.To też obowiązkiem państwa jest usuwać wszystko, co rozdrabia siły narodu.W związku z tem potrzebna jest konsolidacja.-